

SPALDENCREUTZ, ARVID JOHAN

**Gusums bladet. (Gusum, tryckt af A.J.
Spaldencreutz.) =1. 1799=.**

Gusum
1799

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

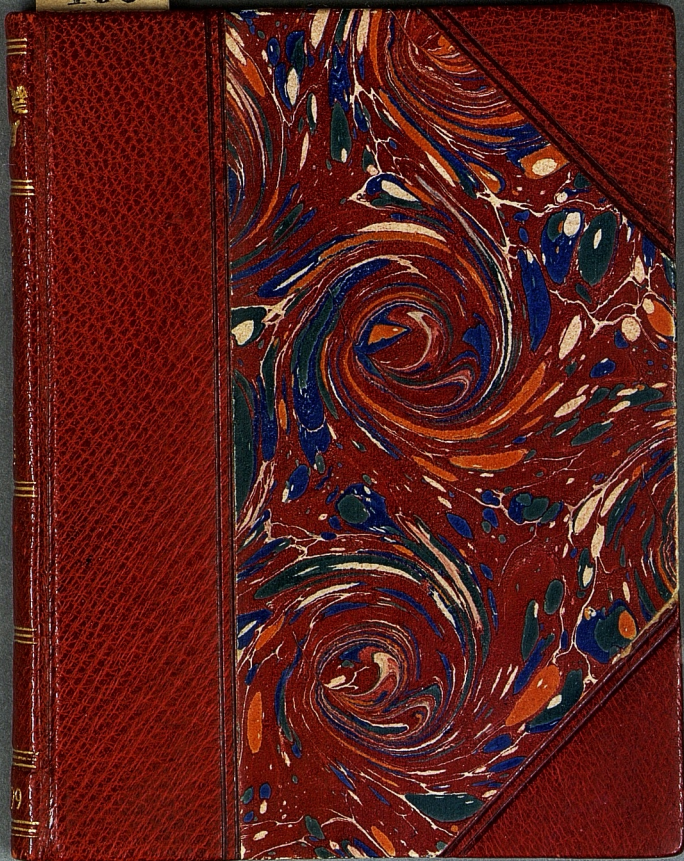
Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

RAR.

163

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Rar.

163:4.

Rar. skåpet

No 5 saknas.

RAR.

163

15 saknas

RAR.

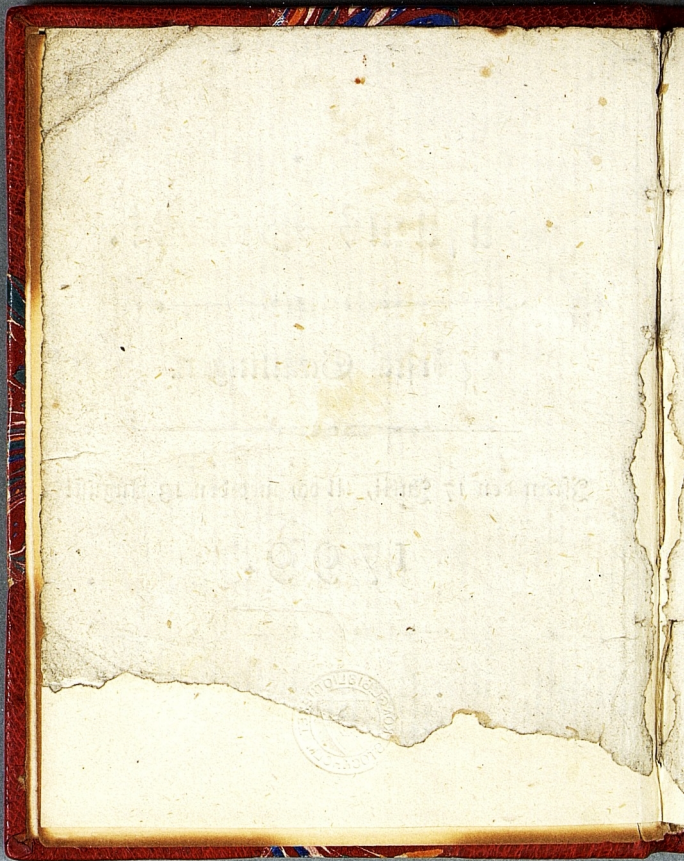
163

Gusums Bladet.

Första Samlingen.

Från den 17 Julii, til och med den 13 Augusti

1799.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
1892

INNEHÅLL.

N:o 1.

1. *Den rysliga natten.*
2. *Patriotiskt Testamente.*

N:o 2.

1. *Til en Mor af dens Son, den 19 Juli
1790. (Poeme.)*
2. *Anecdoter.*

N:o 3.

1. *Arasmin och Cordée.*

N:o 4.

1. *Arasmin och Cordée. (Slutet.)*
2. *Charade.*

N:o 5.

1. *Fragment af en Resbeskrifning. Tyssland.*

N:o 6.

1. Sångstycke.
2. England. ur *Allgemeine Zeitung*.

N:o 7.

1. Bergshålan och Echo. Österländsk Fabel.
2. Til en Yngling, som visat håg och fallenhet för Poesie. (Poeme.)
3. Annoncer.

N:o 8.

1. Kärleksfång.
  2. Annoncer.
-

N:o 1.

Gusums Bladet.

Onsdagen den 17 Julii 1799.

Den rysliga natten.

Sternberg är et litet gods i Tyssland nära Italien: en wacker afton satt Baron Fredric von Sternberg med sin unga Fru i en liten Bergeau i trädgården: ljust spelte wästanwinden i de tåta buskarne, och lusten upfyldes af blommörnes behagliga luft: allt war förtjusande. — Glad päminte sig de bägge makarne deras älskare är, och hänryckte af förtjusning, sömno de i hwarandras armar. Sömmen öfvertrassade dem snart, och war af-

men så stark som behaglig: tjenstefolket, som
såg deras förtjusning, wille ej förstå den,
utan hwar och en gick at lägga sig på sina
wanliga ställen. Det war redan långt lidit
på natten, sömnen herrskade ännu öfwerallt,
då i en hast sex karlar öfwerföllö Fredric och
hans maka: hastigt bortfördes de, innan de
hinno sansa sig ifrån sin bestörtning, och
morgonen därpå befann sig Charlotte i Ita-
lien. — Med Fredric hade helt annorlunda
tilgått: han wakenade ömsider från sin bestör-
ning, och slet sig lös från de tre karlarne,
som fångslat honom: hastigt flyndade han
hem; men hwilken syn mötte honom! hans
egendom stod i lågor! Ingen människa fanns
wid gården: alla hade förswunnit. Fortwif-
lad genomlopp Fredric hela trågården, at

söka sin maka, men förgäfwet! Slutligen träffade han en karl, som med den största häftighet rusade på honom och stötte en dolf i hans bröst: lika häftigt ryckte Fredric ut dolken, och stötte den i sin mördares hjerta, hwilken war oberedd för ett dylikt bemötande: snart dogo bägge. — Charlotte, bragt i förtroiflan, at se sig tillid ifrån sin man, fann tillfälle at smyga sig undan sina wäktare, — skyndade sig til sitt gods, fann allt förstördt; men war nog lycklig, at i trädgården finna sin mans lik, för at där få dö wid hans sida.

---

patriotiskt Testamente.

En Dame i London wid namn Sonoret

sa Pratt hade i sitt Testamente förordnat, at hennes döda kropp skulle brännas och askan där af förvaras i en urna på kyrkogården. Hennes öffigt därmed war, at upmuntra andra at göra detsamma, för at undwika de oäkgenheter, hwilka utdunstningen af de lif som begrafwas i släderne, förorsakar de lefwande.

På desse Tidningar kan prenumereras med 8 sk. för 8 numror. Bladet utgifwes en å två gånger i vickan.

Gusum, tryckt af A. J. Spaldencreutz. 1799.

No 2.

Gusums Bladet.

Fredagen den 19 Julii 1799.

Til en Mor af dess Son,
den 19 Julii 1799.

När öfverns portar låtas opp,
at ljus och lif åt werlden stänka,
då gläds Naturen i sitt löpp,
då fröjdas allt som lärt at tänka.
Min ömma mor hwad skal då jag
på hwar förnyad Saras dag?

Om tacksambeten är den skuld,
man ser vår Religion utschaka;

2 Om den, som är de arma huld
förtjenar tack af dem tillbaka:
hur blir då ei min räkning stor,
förlif och all utaf min Mor?

222 Vät andras gåfwa mera grann,
af guld och wädra saker lysa;
en egenkap dock mera sann,
skall denna gåfwas enfald bysa:
och hjertat henne wärde ger,
då i ert fört hon lägges ner.

Om mina sukar kunde rå,
uppå Gudomlighetens wilja,
ej dödligheten skulle då
min ömma Mor ifrån mig skilja;
men innesluten i des famn,
få alltid wörda Saras namn.

O Gud! som i ditt fört har,
och styrer tidens dölda lagar,

blif du min hulda Mors försvar,
 förlång af nåd des glada dagar,
 tills hon det sälla mål upnår,
 där hon dig ewigt städa får.

B.

Anecdoter.

Konung Fredric den store blef en gång
 under sjuåriga Kriget warse en Fransk Gren-
 adier, som försvarade sig såsom en hjelte
 mot tre Preussiske Cavallerister, och wille ic-
 ke gifwa sig. Han lät på stunden hålla up
 med denna ojämna strid, och frågade Gren-
 adieren, om han trodde sig wara obfwerwinne-
 lig? "Ja, Ers Majestät, swarade han,
 om jag stridde under ert befäl."

Någre Franste Officerare, som under samma krig blifwit tillfångatagne, ägde ej allenast tilstånd at wistas i Berlin, utan hade äfwen tillräde wid Hofwet. Et hof-Fruntimmer frågade en Franst Szwerste, som biwistade hofwet: "Swad han tyckte om Huswudstaden?" Då han härpå swarade: "at den förefom honom såsom en nog widsträckt Bondby," blef hon däröfwer stödt, och sade med mycken fintlighet: "Ni har rätt; ty sedan de Franste bönderne kommo hit, tyckes mig, som wår Huswudstads bärjade luffa land; men annars kan jag säga er, at den är rätt snygg."

Gusum, tryckt af A. J. Spaldencreutz. 1799.

N:o 3.

Gusums Bladet.

Onsdagen den 24 Julii 1799.

 Arasmin och Cordée.

Arasmin och Elfor, födde i Frankrike, och förenade genom den oupblösligaste vänskap, företog sig att resa till Italien. Detta förslag blef äfwen satt i verkställighet, och länge njoto de hwarandras ljuswa sällskap. En olycka inträffade, som snart åtskiljde dessa tvänne wänner. Under deras wilstande i Milano bodde de i tvänne särskildra kamrar, och blott en tunn brädvägg med en dörr

Filjoe beras rum ifrån hwarandra. En afton genområknade Elfor några penningar, som han då om dagen undfätt, och förbi hans fönster gingo i det samma någre nedrige hofwar, hwilka förefatte sig, at om natten mörda honom. De werksälde Åfwen sitt nedriga förslag. Urasmin hade af en händelse kommit hem något sent om natten, sedan detta hofstreck war begångit; och emedan han ej wille störa sin wän, hwilken han trodde sof, lade han sig utan at göra något buller. Mördardarne hade Åfwen begått den nedrigheten, at i Urasmins säng lägga en blodig dolk, den han om natten ej blifwit warse. Om morgonen infommer Elfors dräng, och då han finner sin Herre ligga död i sin säng, gör han alarm, som samlar tilhopa en myckenhet af

föret. Urasmin, upvaknad af detta buller,
kastar in i sin wäns kammare, där han fin-
ner detta bedröfliga skådespel för sina ögon.
Han faller öfver sin döde wäns kropp, och
badar den med sina tårar; men under detta
gå några uti Urasmins kammare, och finna
där den blödiga dolken i hans fäng. Genast
blir Urasmin fångslad, och, oagadt allt be-
tyrande om sin oskuld, förd till fångels.
Här blef hans tilstånd högst olyckligt. At see
sin wän på et så förrådigt sätt wara mör-
dad, och at anses för hans mördare, woro
tvänne omständigheter, som oupphörligt ore-
ade den olycklige Urasmin; den enda tröst
han ägde war den, at snart få följa sin
wän; men at då på et så nesligt sätt, och
i en sådan olycklig opinion, som man då hystes

om honom, war hårdt för hans ömma hjerta.
Snart affunnades den olycklige Urasmíns
dom, och dagen blef utsatt, då den skulle
verkställas. Ängslan och oro sänderstet oup-
berligt denne olycklige. Hans Bror, som af
en händelse fått underrättelse om Urasmíns
öde, flyndade sig til Milano, för at hindra
hans aflifwande, eller od taga det sista far-
wål af honom.

(Slutet i No: 4.)

I morgon kl. 4 e. m. utgifwes nästa blad.

Gusum, tryckt af A. J. Spaldencreutz. 1799.

N:o 4.

Gusums Bladet.

Torsdagen den 25 Julii 1799.

 Arasmin och Cordée.

Slut ifrån N:o 3.

Han kom, och man kan ombjligt beskrifva brödernes smärtansfulla möte. De omfamnade hvarandra, under de ömmaste wänskapsbetygelser: förtwiflan målades på deras ansigten. Att weta, det de snart skulle skiljas ifrån hvarandra, och på et så nelligt sätt, det war nog at updrifwa den til sin öjd. Man måste slutligen åtskilja dem, ty hware

ögonblick tilltog deras förtwiflan. Alwin, dens
ne ämme bror, sökte utvärka allt til Aras-
mins fördel, och kanske äfwen Domstolen fat-
tat någon misstänka om sanningen af denna
besynnerliga händelse; men man arbetade för-
gåfwes mot Allmänhetens tankar därom. —

Ändtligen inträffade dagen, då denna dom
skulle verkställas: redan såg man alla tilre-
delse till den oskyldiges aflifwande. Aras-
min släpades afdånad til afrättsplatsen:
han upbars på schawotzen: redan war bilen
uphöjd öfwer hans buswud, då man i en hast
får höra et forl i folkhopen, och en röst ropa:
"Wänta!" Man upstodt med executionen,
och et fruntimmer, Cordée, den mördades
Syster och Arasmins älskarinna, förtade

fram genom folkhopen: allas ögon riktades på henne. "Wänta! wänta!" ropade hon, och upsteg på schawotten. "Jag will dö med Urasmin. Jag är syster til den mördade, och önskar hävnd öfwer mördaren; men aldrig skall jag bli öfwerlygad, at Urasmin funnat begå detta nidingswerk. Skulle han wäl funnat mörda sin älskarinnas bror?" — Det ömaste omsammande och de måst flödande tårar följde uppå denna scene. Mördaren, som war ibland det församlade folket, rördes af detta uptråde, och ger sig tillkänna, då han genast blef fasttagen och afförd til fångelsset: snart såldes dommen öfwer honom, och han undergick sitt wälförtjenta straff.

Charade.

Mit första är mit andra bakfram.

Mit andra är mit första bakfram.

Mit hela är mit hela bakfram.

Tryckfel i N:o 3.

Första sid. 6 rad. st. snart; I. slutligen.

Andra — 10 — står: sof; läs: sofwa.

Tredje — 6 — står: uti; läs: ut i.

Fjerde — 4 — st. sönderstet; I. sönder-
steto.

Gusum, tryckt af A. J. Spaldencreutz. 1799.

No 6.

Gusums Bladet.

Lördagen den 3 Augusti 1799.

Sångstycke. (*)

Du som äger self et hjerta,
 fullt af häg at göra godt,
 lindra dina likars smärta,
 lyd de känslorna du fått!

(*) Auctor torde ursägta, at man utan
 dess samtycke wägar införa detta poeme,
 för at pryda en samling, helgad åt några
 wänners nöje.

Utgifw.

Kan du større Ibsn begära,
då du tacksamheten hör?
Hvad som gör din största ära,
är at du en lycklig gör.

Utskad, firad i palatsen,
glöm ej lojan, som är när;
huru skon den föresattsen,
at bli lika dyrkad der!
Syns du bland de ringas stara,
vet at du har der en Bror;
at en tår för honom spara,
ger dig rätt at kallas stor.

Hör du uslingen som quider,
ack! så lätta hans betryck!
Om du sjelf ej lika lider,
kommer det af lyckans nyck.

Alt med omnia kånstor leta,
 anser werlden för et fel;
 det dock mindre är, än neta
 den behdfwande sin del.

Om din owån will dig swärta
 då du ommar andras wäl,
 trotsa honom i ditt hjerta,
 men förlåt af samma stäl.
 Wiså honom med exempel
 hur hans lif kan bliswa sålt;
 gerningen — är hjertats stämpel,
 tiden — är des råttas sålt.

England. (ur Allgemeine Zeitung.)

Engelska Fruntimmernas nyaste mode be-
 står i et halssband af et bredt Guld- eller

Silfwerband, som omgifwer hela halsen, och
aldeles har form af et hund-halsband. De
kittlige Småherrarne säga, at detta mode full-
komligen passar nuvarande tids smak. Ly-
medan Fruntimmer af goda tonen nu så myc-
ket äro fallna för utswäfningar, at de gista
Fruarna icke sållan öswergifwa sina männer,
så kunna på dessa Stabilitiska Mode-halsband
ingrasweras den Herrns namn, til hwilken
den boreklupna Fru hörer.

Nästa Onsdag kl. 8 f. m. utgifwes N:o 7.

Gusum, tryckt af A. J. Spaldencreutz. 1799.

No 7.

Gusums Bladet.

Lördagen den 10 Augusti 1799.

Bergshålan och Echo.
Ssterländst Fabel.

“ Huru stor är ej min swaghet? “ sade en dag Nympphen Echo, til sig sielf. “ Huru dåragtig är jag ej, som altid will quarblifwa i denna mörka och bedröfliga bergshåla? . . . . Swarfbre hör jag ej den röst, som kallar mig? — Jeg will följa den; jag skall gå at lysa i werlden. — Swarfbre skulle jag altid bli osynlig för de dödlige? — Swem wet om

de ej skola upresa et tempel, en bildstod, ät
mig? De skola kanske uprätta en thron ät
mig. . . . . Farwål ledsamma hemwist, där
jag dömt mig tilbringa lifwet; ensliga håla,
farwål! Jag kastar mig in i werlden, och
Du skall aldrig mera återse mig!“ — “De
försigtiga!“ swarade bergshålan; “Du är
ingen ting utom mig, och Du öfvergifwer
mig! — Swarpå tänker Du? — Återkom, å-
terkom! Detta stöte är ännu öppet för Dig,
återkom! —“

Den egenfinniga Echo hör icke; hon flyr:
men knapt har hon hunnit några steg, förän
hon tröttnar, faller och dör! —

Barn! öfvergifwen aldrig Edra Wälgö-
rare eller Föräldrar! Medlemmar i Same

Hällen! Åtskiljens ej! Fbreningen utgör styr-
kan och lifvet.

Till en Ungling,
som visat håg och fallenhet för poesi.

När ensligheten någon gång
dig till dig self i tyfthet lemnar,
hör tiden aldrig synas lång,
blott du dess helgd åt bygden ämnar.
Sål nöjet i de tidsfördrif,
hvars minne kan dit samvett' freda:
låt dig af skaldens känslor leda
till Sålhet och till lyaligt lif.

Ordet till Charaden i N:o 4 år: Anna.

Hos Respective Prenumeranter får man
bedja om ursågt, at Bladet sissledne Onsdag,
fbr mellankomme hinder, ej utgafs.

Annoncer:

På en Sfwersdttning af Schillers Kårs
leks-Drottningen och De Swarta Sysstrars
na, hwilken redan är under tryckning, emot-
tages prenumeration med 12 s. på Boktryc-
keriet. Boken kommer at innehålla circa 50
sidor, tryckt med Latinsk styl.

Stycket af dessa Tidningar kostar 1 s.
På Boktryckeriet kunna completa exemplar,
åfwen som särskildta exemplar til komplettes
ring, erhållas.

Gustum, tryckt af A. J. Spaldencreutz. 1799.

N:o 8.

Gusums Bladet.

Tisdagen den 13 Augusti 1799.

Kärleksång.

Glicka! Glicka! minns din wån!
 Skynda dig för honom ömma!
 nöjet flygtar: lidelsen
 skall wår framtid ej förglömma.

Chor.

Den skall ej wår framtid glömma
 centnertunga lidelsen.

Glicka skynda dig at ömma
 för din Göße — för din wån!

Uti dyra famnen står
Sanna Glädan jag får trycka,
Återtrycks af henne där;
Gifs i werlden större lycka?

Chor.

Gifs i werlden större lycka,
än at brinnande och kär
Glädan til sit hjerta trycka:
smekas ljust af henne där?

Sanna Glädan! wid din fot
ställ jag le åt lifwets bden:
le åt Oceanens hot:
taga leende mot bdden.

Chor.

Le ställ jag åt lifwets bden,
Sanna Glädan wid din fot:

le åt kalla, bleka bdden,
wreda Oceanens hot.

Wid dit humma bröst min wån!
slockne där en gång min smårta!
Himmel! o tag ej igen
hwad du skref uti mit hjerta!

Chor.

Hwad den skrifwit i mit hjerta,
Himlen lade tar igen:
at, inwid dit bröst, min smårta,
skulle slockna ut, min wån!

Annoucer:

Härmed uppbæret Gufums Bladet för i
år. Utgifwaren, som sett sig upmuntrad af

så många wänners bifall, hoppas, at nästa
år widare kunna fortsätta denna Tidning. —
I medlertid innesluter han sig i sina wänners
ynnest, och hoppas, at de fel och ofullkomligheter,
som altid åtfölja hans arbeten, måtte ursäktas,
så wida det är hans affigt at dagligen
bemöda sig ernå fullkomligheten.

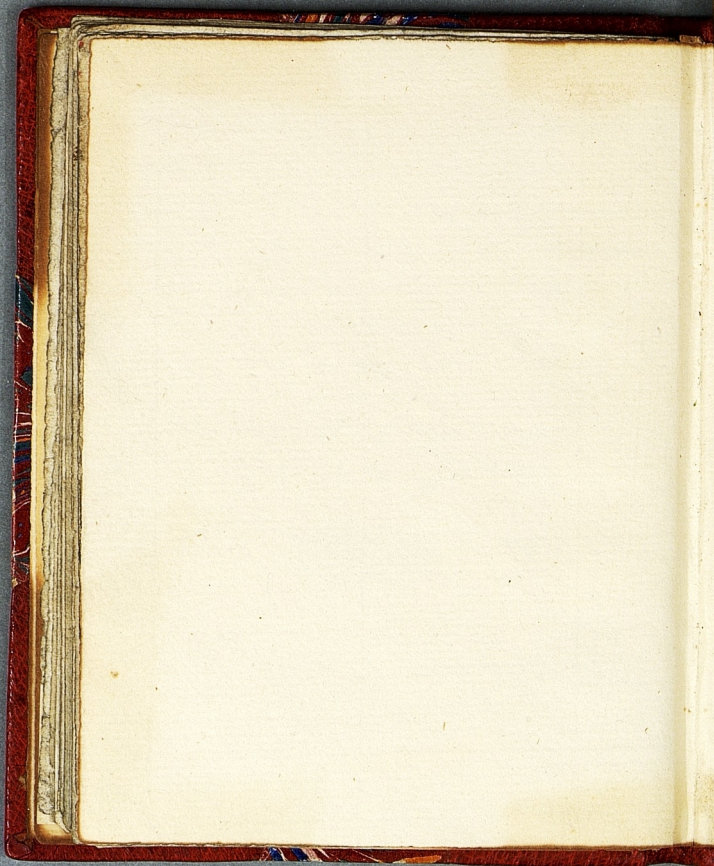
Hela Samlingen af dessa Tidningar består
af 8 B. och kan fås på Boktryckeriet.

Gesamt, tryckt af A. J. Spaldencreutz. 1799.

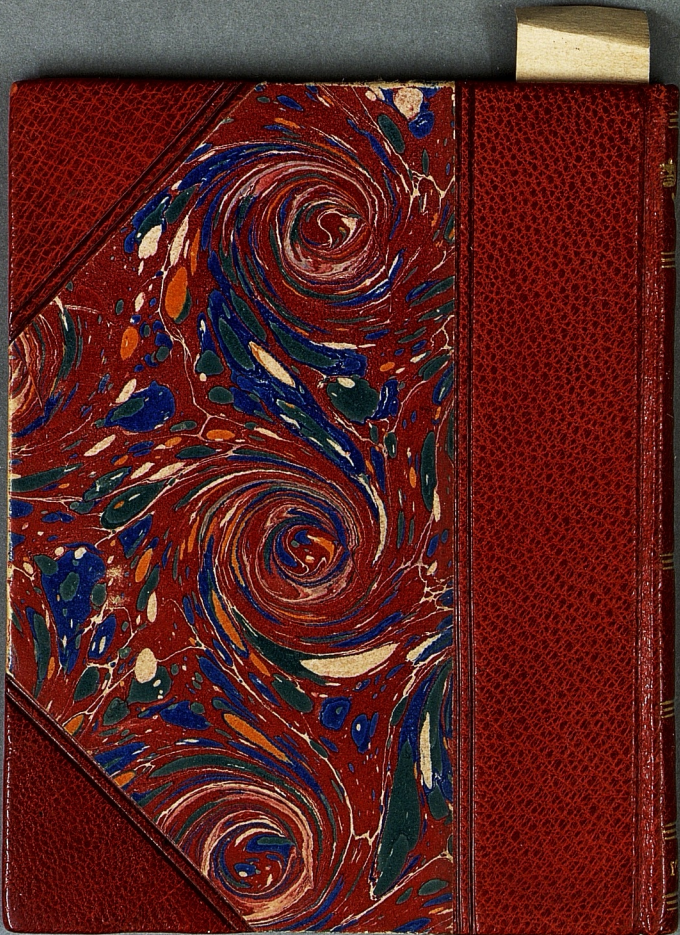
RAR.

163

RAR.

163

www.books2ebooks.eu